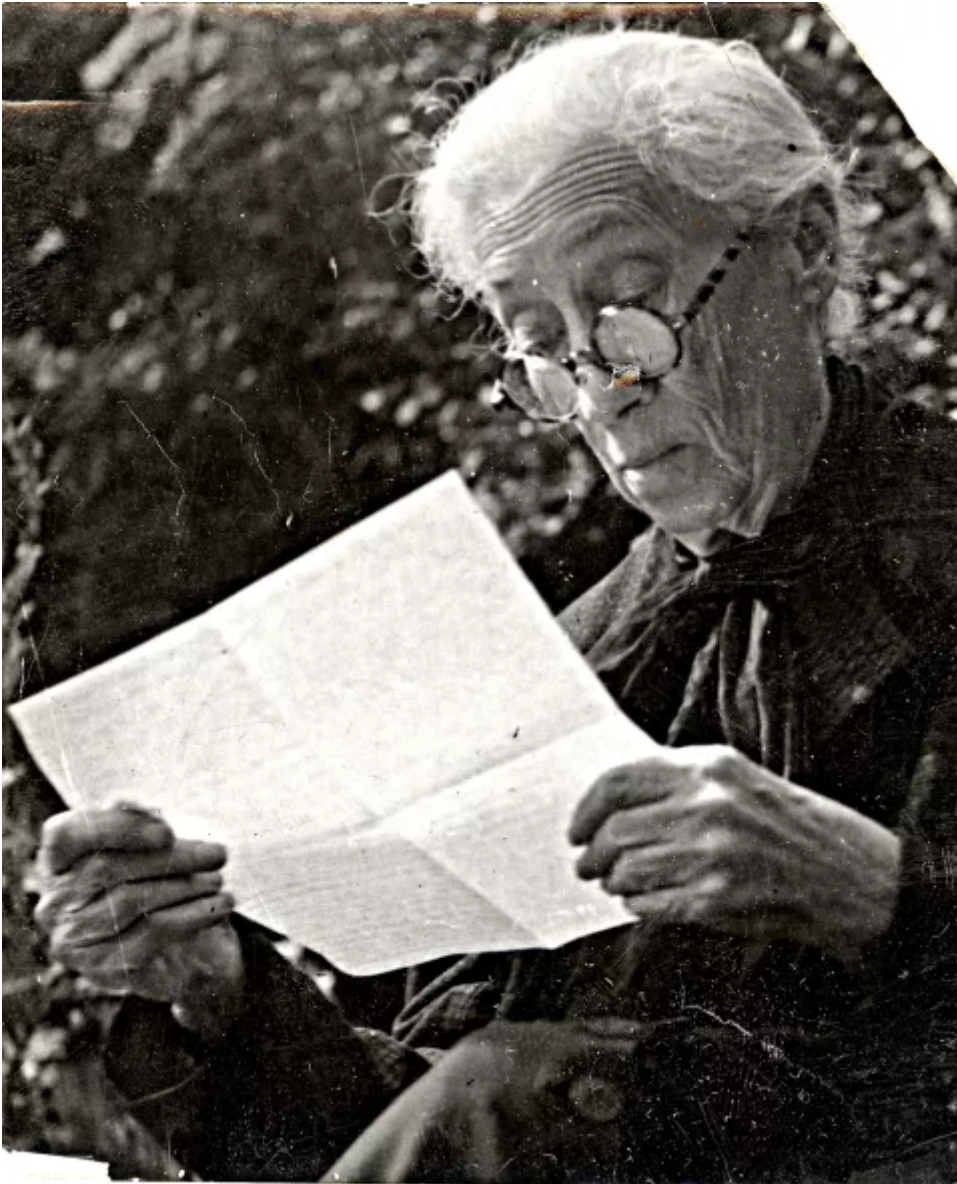


Deutsch Béláné



Ez Deutsch Béláné, az anyai nagymamám. Épp a fia, Deutsch József levelét olvassa. Ez a nagybátyám Budapesten élt, ügyvéd volt. Ezt a képet én készítettem, valamikor az 1940-es évek elején. 1942-ben végeztem mint fényképészsegéd. A nagymamához én nagyon kötődtem. Náluk nevelkedtem sokáig, úgyhogy nagyon jó kapcsolatom volt vele. Reis Ninának hívják. Ilyen oroszos név. Született 1866-ban, és 1944-ben halt meg, utólag, pár éve tudtam meg, hogy ki se jutott Auschwitzba. A vonaton halt meg. A nagyanyám jól beszélt szlovákul. Ő három nyelven beszélt, ahogy az a Felvidéken volt szokás: németül, szlovákul és magyarul. Engem is meg akart tanítani szlovákul, de én haszontalan voltam. Az anyám szülei elég szegények voltak, és gondok között éltek. Kistisztviselő volt a nagypapa, és rengeteg helyen laktak Békéscsabán. Mindig más helyre költöztek. Nem is volt saját házuk. Vidéken általában mindenkinek van egy háza, de nekik nem volt. A nagyanyám csinált mindent, sőt, olyanokra emlékszem, hogy kifejezetten szegények voltunk akkor, mert az én későbbi osztálytársnőm, szegény, akit később szintén Auschwitzban meggyilkoltak, a felső lakásban lakott. Vidéken úgy van, hogy van egy utcára néző felső rész, és sokszor a telken belül volt egy másik ház, amit kiadtak. Na, a nagymamámék ott laktak együtt. Én 1944-ben megszöktem a békéscsabai gettóból, és ezzel kapcsolatban volt egy szörnyű dolog. Az

anyai nagymamám akkor már az Aggok Házában volt, a Zsidó Aggok Házában, és én ott fölkerestem. De nem mondhattam el neki, hogy megszökünk. Úgy köszöntem el tőle, hogy én tudtam, hogy többet őt nem fogom látni. Ez egy borzasztó dolog volt. Ő pedig akkor nem volt olyan öreg, fiatalabb volt, mint én most, mert olyan 78-79 éves volt. Utólag, pár éve tudtam meg, hogy ki se jutott Auschwitzba. A vonaton halt meg.